ПОЈЕДИНИ БРОЈ 50 ПАРА.

„Застава“ излази сваки дан осим понедељника и празника. — Претплата је 100 Д. на годину, 50 Д. на пола године, а 25 Д. на четврт године; за Америку 5 долара на годину. — Претплатити се може бар на четврт године.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

ЗАСТАВА

ОРГАН РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Поштарина плаћена у готовом.

Рукописи за лист шаљу се на уредништво „Заставе“, а новац за претплату и огласе на администрацију „Заставе“ Нови Сад, Лазарева улица број 14. — Телефон број 110. — Рукописи се не враћају.

Издавалац „Застава“ Д. Д.

Број 40. Нови Сад, у четвртак 23. фебруара 1922. Година LIII.

Земљорадничка странка и социјалне реформе.

(Свршетак).

Не мислимо да штитимо велике поседнике, ако у новом Уставу нађемо несагласности са овим извојеваним принципима. По чл. 43. експроприсање и оних великих поседа задобивених законим начином, ствар је свршена. Законодавац не сме да одступи од ових одредаба, он има само да нађе начина, како ће се све то извршити, јер да је хтео загарантовати облик оваким поседима, он би изоставио прву реченицу која гласи: „Експроприсање великих поседа и њихова раздеоба у својину онима, који су их обрађивали уредиће се законом.“

Могућност извођења оваквих одредаба долази у питање са два врло разна разлога: раздеоба није општа и није једнака; други разлог: капитали остају у пуној снази, и нема превентивних мера за њихово сразмерно уважање. То ће собом донети или застој у материјалној култури, или фиктивно отуђење земље као што је у Србији. Капитали су жива снага, они не стоје, расту и гомилају се, или у противном, ако им се не да маха експанзији, онда се људска енергија умртвује и настаје једна општа апатија и застој. Ваља рачунати са позитивним чињеницама, а између њих су најважније психичке — уређење особине за тековином и за наслеђем. Кад право у себи не би имплицирало наслеђе, онда престаје бити институција државна и иде у домен морала, где се губи утакмица.

Закон не сме да дира у стечена права појединаца, јер онда не би било право. Ако ће закон мене у истој ствари повредити, а мога суседа не, онда сам ја унижен и револтирам се, са мном друштво раскида, ја престајем бити његов члан и сарадник и моја помоћ има да се избрише, па по томе и део моје моћи, коју улажем за одржање друштвеног поретка.

Закон може имати повратне силе, али ако задире у интересе свију и мења систем или институције у свом њиховом пространству, на пример кад укида наслеђе у првом или у четвртом степену за све, или укида приватну својину или слободно уговарање, застарелост и т. д. Онда су сви погођени, а кад су сви, онда њихова права нису повређена, што значи: сви усвајају оно што закон хоће. Сви се слажу, свима је јасно да оно што законодавац хоће да је правилно, мудро, савремено и корисно.

Може ли то бити код оваквих измена?

Вароши остају недирнуте, дућани, еспапи, магазе, куће, фабрике, инсталације, радионице, новчани заводи, средства за производњу све се задржава у својој првобитности, једино се дели земља за обрађивање, тај се облик мења а сви остали облици остају. Капитали се не контролишу. Пласирање се њихово дозвољава и помаже. Ако се распарчају поседи и земљишни непокретни капитали укину, где ће покретни капитали наћи примене, ако не у куповању малих поседа. И тако се опет брзо враћамо у првобитно стање, јер је земља најјаче поље где капитали могу да развију своју снагу. Не долази ли у противречност максимум поседа са оваковим решењем питања?

Ето са тога гледишта ми посматрамо социјалне измене у Уставу.

Ми ћемо навести један карактеристичан пример из најближе прошлости.

Г. Стојан Протић хтео је да уведе оптерећење наслеђа; прва фаза у решавању социјалног питања. Предлог је једнодушно одбачен највише од земљоделаца средњег сталежа. Тенденција да се тече и тековина пренесе на наследника срасла је са природом људи.

Илија Илић.

Политичко груписање Мађара.

У последње време политички живот у нашој Војводини постаје све занимљивији и живљи. У политички живот наше отаџбине улазе и наши суграђани несловени, Мађари, Немци, Румуни и Јевреји. На дневном реду је њихово политичко опредељивање и груписање. Немачка странка са необичном живошћу и агилношћу спроводи своје организовање и у свима местима где Немци живе, оснивају се страначке организације немачке странке. По свима знацима судећи, немачка национална странка имаће јаку и разгранату организацију.

Док ствар овако стоји код Немаца, политичко груписање Мађара иде много теже. Суботички Мађари покренули су истина уз велику рекламу оснивање једне своје националне мађарске странке. Међутим ова акција није била по међусобном договору, јер се накнадно испоставило, да банатски Мађари нису ни позивани па ни учествовали у суботичком покрету, а тако исто ни Мађари из многих већих места у Бачкој нису знали за суботичку акцију. Као последица овога, јер чини се да су суботички Мађари хтели да играју улогу неких вођа, јавља се незадовољство и негодовање код осталих војвођанских Мађара. Стога организовање те нове суботичке мађарске странке наилази на велике тешкоће и судећи по изјавама појединих виђенијих представника Мађара, њихова акција изгледа неће имати баш много успеха.

Но највећи неуспех претрпела је суботичка акција у самом срцу бачких Мађара, у Тополи. Тополски Мађари наиме, не само да се нису хтели прикључити суботичком покрету, него су шта више одлучили да се прикључе радикалној странци. Тополски Мађари сасвим правилно суде и схваћају данашње прилике, да посебна мађарска политичка странка баш није најпреча потреба за Мађаре и да ће они у крилу постојећих политичких странака много више моћи постићи за своје националне потребе. Ми са своје стране потпуно одобравамо поступање тополских Мађара, јер смо исто тако мишљење о овој ствари већ пре извесног времена изнели у нашем листу. Исто тако су и у многим другим местима Мађари приступили већ радикалној странци, чему се само радовати можемо.

Да се не заборави.

Пишу нам из Шајкашке:

Ономадне нам дође један агенат. Да кажеш циган је, — није, а ипак те циганско салеће. Да кажеш вандрокаш је, није, а ипак вандрокашки хоће од тебе да искамчи. Тек после видесмо, да је то неки пријатељ доктора Косте Хаџи, адвоката сада у Новом Саду, а некад у Вршцу. Купи агенат — како вели — „претплату“ за Хаџијин лист. Кажу зове се, тамо он „Дунав“.

Поче да хвали, исти агенат; та није да говори већ све „валата“, што рекли наши Шајкаши. И, право да вам кажем, не знам како бисмо га се ратосиљали да нам не дође мајстор-Душан. Он је био у вандровци у своје време, па зна газда Хаџију и из Вршца, а знаде га и из Н. Сада.

„Питај ти твога Хаџију — рече наш мајстор-Душан — зашто он сад не штампа оно писмо, што је онако покајнички и хаџијски писао покојном Тиси Пишти, бившем мађарском министру председнику? Писао га је у почетку рата 1914. године. Добро би било, да га сад у том вашем мутном Дунаву одштампа, јер српски народ треба да зна ко му се све намеће за меродавног вођу и политичког фактора. А ми још знамо за то писмо. Још није тако давно то било, да се могло заборавити.

То писмо је издајничко. Па хајде де, још би се могло рећи да га је писао у почетку рата. Онда кад се познати јуначина др. Хаџи још бојао — куђеље. Па би се могло рећи ужутио јунак плундре, па је онда написао писмо не водећи бриге о образу.

Али она улога при крају 1918. године кад се у Пешти нудио Мађарима за министра, нема квалификације! Шта га је гонило — кумим вас Богом — да се тура Мађарима? И то онда, кад је Геца био на прагу Војводине? Па да се још нуди по онаку цену!

Како су смела, баш тада, у добу катастрофе Аустро-Угарске монархије, изустити уста његова оне речи, издајничке речи: да Срби из Војводине не желе и неће да се споје са Мајком нашом Србијом? Како је смео то рећи, он, који хоће да је Србин и вођа срп. народа? Тако је говорио тај делија онда, кад је најмање имао повода за то, кад смо били скоро ту, да постанемо Србија! Па је то рекао у тренутку, када су и ренегати проговорили — српски. О тој његовој изјави говориле су све новине пештанске. Јожика Мајер је у своме „Ујвидеки Хирлапу“ донео ту Хаџијину изјаву од речи до речи у два ступца, а коректуру је водио сам др. Хаџи. Свакако зато, да ништа не изостане. Можете мислити, како је све удешавао, да изјава буде што допадљивија Мађарима, а што јаче да уједе српски народ, ама баш за срце да га уједе.

Кажи ти твом Хаџији, пријатељу мој, да би добро било да запита српски народ: шта још и сад после 3 године и толико месеци, мисли о тој његовој изјави? Плебисцит народни би требао и тако питање да оцени. Шта су пак мислили о њему вође народне, то знамо из изјаве старог председника радикалне странке дра Ђуре Красојевића, као и из изјава других Срба родољуба, који су у појам убили њега и његову политику.

То ти реци твом Хаџији, кога ја знам још из доба, када је ломио копља за владиновца Семајера, а његов духовни вођа Клицин за Херцога. Знам ја те птице сасвим онако — голуждраве.

Чекај мало, пријатељу мој, да превернемо још који лист из старих календара, па да ти кажем још и то, да....“

Није наш мајстор-Душан ни свршио своју придику, а скупљач „приплате“ неста. Ископнео као лањски снег. Без с Богом! Без опроштаја.

„Требао сам га још запитати: од куд им толико новаца, да могу хиљадама бројева толико времена слати бадава?“ Но, ал, имаћу већ прилике да и то запитам те наше птице,“ — заврши мајстор-Душан.

Мислим, да је добро да ово, што сам чуо и прибележим.

Др. Посластица.

Нови Сад, 23. фебруара.

— **Подела државе на области.** Неразумљиво нам је, зашто се тај посао тако споро свршава. Кадгод дође до претреса тога питања, до крајности избију супротности, које постоје међу појединим групама. И онда се увек једно говори: присталице автономија стално харангирају свет против опасности централизма... Међутим, докле мисле автономисте да се садашње штетно стање одржи? Осим Србије, чија је подела на округе учињена према интересима грађана и економским приликама, остали делови државе су, услед нових граница, неприродно подељени. У првом реду наша Војводина. Од Баната нам фали један део, Барања је окрњена, а све то, са Бачком, било је подељено на жупаније према интересима мађарске државе. Тако исто стоје ствари и са Словеначком, која је склопљена од делова две бивше аустријске провинције. Далмација је покрајина са несрећно повученим границама, што је доприносило да та земља заостане, да не напредује, него да се — у интересу покојне Аустрије — што брже суши. И подела Хрватске и Славоније, које се протежу од Адрије до Земуна, није згодно и не одговара интересима грађана. Па кад тако видимо да данашња подела на крајеве иде управо против интереса наших грађана, зашто се онда одуговлачи са поделом на области, када је та подела потребна и поред централизма и поред децентрализма? Међу понеким представницима народним и сувише влада свађалачки дух, а поред тога још и незнање, па се ето због тога никако не свршава питање поделе државе на области.

— **Поклон Краљу.** При првој вести о Краљевој веридби са румунском принцезом Маркором широм наше домовине никла је јединствена и снажна мисао, да треба Њ. В. Краљу Александру приликом његове женидбе учинити достојан народни поклон. У тој ствари треба већ да се одржала конференција великих жупана у Новом Саду ради договора о поклону, који би Војводина учинила своме љубљеноме младом Краљу. Ми не мислимо да овом приликом подстичемо на тај рад, — народно одушевљење биће већ само по себи толико велико, да ће покренути цео народ. Но ми бисмо да укажемо на неке ствари, држећи да ће извођење истих највише одговарати свечаној прилици. Држимо, да ће најлепше бити, и да ће изазвати највише одобрење нашег Краља и његове узвишене вереницe принцезе Мариоре, ако се, поред поклона у буди каквом облику, грађани појединих крајева споразуму да приликом венчања нашег Краља, а у знак народне радости, скупе веће своте, намењене подизању болница, домова за децу и изнемогле старце и старице. Држава није у стању да на себе узме тај огромни терет. А ми видимо око себе велики број болесних, сиротих, немоћних стараца, који се тешко злопате. Па зато скупљајмо народне поклоне, ради подизања болница и домова за сироту децу и старце, који би домове подигли у среским или окружним местима. Тај човечански рад и племенити знак народне радости, који би приликом Краљевог венчања допринео да се ублажи живот многих невољних, уверени смо, наишао би на најлепше признање нашег племенитог Краља. Зато, Госпође, нарочито се вама обраћамо, образујте по свима нашим већим и мањим местима одборе, ради акције у овом смислу. Задужићете тако и свој народ: показаћете да има велике и праве племанитости у њему.

Приближење Француске Совјетској Русији.

Држање Француске до сада је било најнепомирљивије према Совјетској Русији и њен данашњи режим није била склона ни под каквим условима да призна. Сада међутим стижу гласови из Париза, према којима је Француска не само променула своје мишљење, него је и преговарала са познатим бољшевичким вођом Радеком. Ови гласови подржавају се и поред званичног деманта. „Тан“ који је до сада био одлучно против бољшевика у Русији, пише у последње време у сасвим помирљивом тону. Према писању „Тана“ потребно је да Француска обзиром на промењене политичке прилике у Европи, на припреме за ђеновску конференцију, узме у расматрање руски проблем и то тим пре, што совјетски режим постаје постепено носилац руских националних интереса. Упада у очи да и антибритански „Матен“ предлаже, да Француска ступи у непосредне везе са Русијом. Овако писање неких франц. листова није наишло на одзив француског јавног мњења. За схватање данашњег руског режима карактеристичне су неке званичне изјаве, које су познате преко немачких извора. Према истима Совјетска Русија није променула своје држање према версаљском уговору. Она ће настојати да руске виталне интересе једном реалном политиком заштити и да учини да уклони економску изолацију Русије.

Економска унија са Чехословачком.

Ових дана пронели се гласови, да се у финансијским круговима Чехословачке баве мишљу, да са нашом Краљевином створе економску заједницу. Ти гласови се сада из Прага потврђују. На челу те акције стоји др. Рашин, министар финансија са групом чешких финансијера. Та би се заједница постигла у првом реду тако, што би се за обе државе установили једнаки и заједнички основни закони за међународни економски и финансијски саобраћај. Према томе економска политика обеју држава би се изједначила, а индустријска Чешка и аграрна наша Краљевина би се међусобом попуњавале. На тај начин стабилизирала би се и једна и друга валута. Ускоро ће доћи у нашу земљу једна група чешких финансијера, како би се могло што пре почети са практичним извођењем овог плана. Економска заједница наше Краљевине са Чешком био би први корак ка економској федерацији Мале Антанте. Ако се ова корисна замисао изведе и у дело, то ће Мала Антанта имати политичку и економску хегемонију Средње Европе.

Радикалски дан у Ср. Митровици.

Код нас у Митровици прослављен је радикални дан св. Три Јерарха, свечаније ове године него икада. Имали смо и милог госта г. архимандрита шишатовачког Др. Петронија Трбојевића, који је својим импозантним оперским басом одслужио службу Божију, и узнео наша осећања љубави према Богу до престола његовог.

После подне одржан је састанак код „Зеленог дрвета“, који беше необично посећен. Опробани борци радикалне станке, Др. Илија Бајић, Др. Александер Рокнић, Миласав Костић и уредник „Србије“ Лазар Рашовић одржаше жарке говоре. У вече на селу код „Малог Васе“ показа наша дична омладина да сваћа своју дужност и да је спремна да пође путем опробаних бораца радик. странке на добробит свога народа. Уважени члан странке Др. Гајић одржао је озбиљно предавање из хигијене а отац прота Милутиновић прочитао је две приче, које су дубок утисак учиниле на публику. Омладина је и одекламовала народне песме особитом вољом. Ми митровчани можемо да будемо особито задовољни, јер смо се осмотрили и видили да нас све више у редовима бива, да смо све гушћи и истрајнији данас када је то најпотребније.

ВЕСТИ.

— **Новинарска забава** састоји се из три дела, из уметничког, бесплатног кабареа и игранке. Мушки и женски долазе у костиму, али костим није обавезан. Не долази се под маском. Интересовање је огромно. Улазнице се продају сваки дан у Матици Српској (I. спрат) сваки дан од 3—5, а на дан забаве у Јелисаветином биоскопу од 10—12, и од 3—5, а увече на каси од 7 с.

— **Двадесетпетогодишњица.** Госпођа Даница Матејић, чланица Народног Позоришта свави 25-годишњицу свога глумачког рада 6. априла о. г.

— **За спомен Јосифу Руњанину** стигли су новосадском одбору ови даљи прилози: Град Вел. Кикинда 250 динара, Београдско Певачко Друштво (Саборна Црква) 200 дин., Нижа пучка школа у Красици 105 дин., Пучка школа у Кукујевци 92 дин., Виша пучка школа у Петроварадину 67.30 дин., Општина Нови-Винодол, Равнатељство више-ниже пучке школе у Црквеници и Српска црк. општина у Панчеву по 50 динара, Нижа пучка школа у Рачиновцима 43.90 дин., Пучка школа у Градишту (код Жупање) 43·50 динара.

— **Градска Државна Заштита Деце** и Младежи у Нов. Саду позива све чуваре и родитеље оне сирочади, који су до сад уживали помоћ од исте заштите, дана 24., 25. и 26. о. м. од 9—12 часова, да се јаве у дворани Забавишта у Ченеиској улици, ради уређења припомоћи.

— **Чехословачка беседа „Шафарик“** и Удружење чехословачких жена у Новом Саду приређују дне 25. фебруара 1922. год. у „Соколани“ (Трандафил) „Кабаретно вече“ са игранком, томболом, шаљивом поштом, на које сву браћу Словене позива. — Редитељство.

— **Пошиљке „poste restante“.** Адреса пошиљака са ознаком „поште рестанте“ морају носити потпуно име и презиме примаоца, употреба слова, бројева, једноставних и неправних имена, те макар каквих у обичајених знакова није допуштена код ових пошиљака. Пошиљке које би биле адресоване „поште рестанте“ а не би гласиле на име примаоца — не ће се испоручивати.

— **Писма за Аустрију.** Све писмовне пошиљке које гласе за Аустрију подпадају под обавезно франковање, то јест не могу се више предавати неплаћено, већ се прописана франкотакса безуветно мора налепити у маркама. Пошиљке које буду после 1. марта за Аустрију гласиле а не би биле франковане, неће се се отправљати, већ ће се са њима поступати као са неуручивим пошиљкама.

— **Од Трговачко Занатлијске Коморе.** Према извештају Железничке Дирекције у Суботици поново је успостављен целокупан робни саобраћај на свима пругама у Војводини.

— **Положио испит.** Артиљ. ппоручник у о. и рез. г. Зденко М. Крно, б. члан Великог Народног Савета у Новом Саду, син пок. адвоката дра Милоша А. Крно дипломирао је на правничком факултету Универзитета у Београду са врло добрим успехом. Честитамо.

— **Свештеничке дневнице.** „Весник“ јавља да су према примљеним буџетским дванајестинама у финансијском одбору за месец март и април и дневнице свештеничке остале.

— **Чешка опера у Бечу.** Бечки листови јављају, да чехословачка опера из Братиславе намерава да приреди више чехословачких представа на бечкој народној опери.

— **Осуда у рударском процесу у Босни.** Три недеље је пред окружним судом у Тузли трајао процес против рудара, који су лањске године хтели да дигну револуцију. Неколицина вођа осуђена је од 10 до 15 месеци тешке тамнице; већина је осуђена на затвор и испод 10 месеци, а рудар Ђуро Керовић осуђен је на смрт, на вешала, јер је убио жандара Рељића.

— **Промена жупана у Суботици.** Из Суботице јављају, да су неки посланици, незадовољни са досадањим радом великог жупана суботичког г. П. Добановачког, били код министра унутрашњих дела г. Воје Маринковића и захтевали да се г. Добановачки смени са положаја великог жупана, и да се на његово место постави друго лице.

— **Катастрофа у Сплиту.** У сплитској луци догодила се велика несрећа. На моторној једрењачи „Видовдан“ експлодирао је бензин са таковом силином, да је посада побацана у воду а једрилица уништена. Света је била на обали доста и сви су се дали у дивље бегство. Несрећа се догодила случајно. Рањено је више лица.

ПОЛИТИЧКИ ПОЛОЖАЈ.

(Нов. Агенција „Југославија“.)

Београд, 23. фебруара.

Седница Нар. Скупштине.

Председник др. Иван Рибар. отворио је седницу Народне Скупштине у среду у 4 сата после подне. Настављена је дебата о буџетским дванаестинама за месеце март и април. После уобичајених формалности добио је реч народни социјалист Антун Брандмер, који тражи да се уведе чиновничка прагматика, јер се иначе никада неће моћи стати на пут партијским унапређењима и ћурдавицама по државним надлештвима.

После њега узима реч земљораднички посланик Војислав Лазић, који у име свога клуба изјављује, да он влади, која предлаже овакве дванаестине не може гласати поверење. Гласаће против дванаестина.

За време његовог говора настао је у дворани велик жагор и ларма, када је пак споменуо да министри добијају бесплатне цигарете, избила је права ларма. Председник је једва могао да стиша узнемирене духове.

После тога говорио је још радикалски дисидент др. Момчило Иванић, који је у врло дугом говору изнео, да овакво вођење финансијских послова не води добру. Парламенат не треба да одобри те дванаестине, јер је министар финансија изнео један скроз неозбиљан предлог. Због тога др. Кумануди треба да поднесе оставку. Као разлог за то, наводи, да министар финансија још ни до данас није поднео буџет.

Седница је затим закључена.

Чиновничко питање у фин. одбору.

Јуче је држао своју седницу Финансијски Одбор па је расправљао о чиновничком питању. После дуже дебате није се могло доћи до никаквог решења, па ће се дебата сутра наставити.

Седница демократа Хрвата.

У канцеларији председника Нар. Скупштине већ два дана држе седнице демократски посланици, Хрвати, који се на тајним седницама договарају о подели земље на области. На јучерашњем састанку било је речи — како поуздано сазнајемо — и о најновијој изјави покрајинског намесника за Хрватску Јураја Деметровића. Он је рекао да ће поднети оставку, ако влада не буде изашла у сусрет његовим захтевима у погледу буџета.

БРЗОЈАВИ.

Нов. Агенција „Југославија“.

Народно одушевљење за нашег Краља.

Букарешт, 22. фебруара. Јуче је у 11 и по сати пре подне Њ. В. Краљ Александар са својом свитом у румунском Двору примио представнике дипломатског кора. Разговор је трајао 1 и по сат. У 2 сата после подне је одржана свечана ревија трупа. На челу трупа су јахали Њ. В. Краљ Александар, румунски Краљ Фердинанд и румунски престолонаследник. Становништво је урнебесно поздрављало Краља Александра и викало: Ура! Живело зближење између Румуније и Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца!

Данас у вече биће гала вечера у двору у част Краља Александра са концертом. Њ. В. Краљ Александар и његова свита напуштају у четвртак Букурешт и крећу се за Београд. Пашић је изјавио новинарима, да се нова веза између обе земљу може сматрати као нов и сигуран доказ интимног пријатељства. Др. Нинчић је изјавио, да Румунија и наша Краљевина имају заједничке интересе, па морају поћи за заједничком акцијом. Ни о једном уговору о миру неће моћи бити говора на конференцији у Ђенови.

Збиљежење наше и румунске дипломацијe.

Букурешт, 22, фебруара. Јуче је у румунском министарству иностраних дела приређена свечана вечера у част г. г. Пашића и др. Нинчића. Вечери су присуствовали сви букурешки политички и војни нотабилитети.

Данас у подне је у стану министра председника Брећануа држан интиман ручак, коме су присуствовали Брећану, Дука, Пашић, др. Нинчић и Чолак Антић, Аргетојану, Кристеску и Еманди.

Румунски краљ Фердинанд је наименован за почасног команданта нашег 21. пешачког пука. Краљ Александар је наименован за почасног команданта 8. румунског пука.

Јуче у 6 сати у вече одржао је професор универзитета Јорга предавање о нашој новој краљевини и њеним везама са Румунијом. Том предавању су присуствовали г. г. Пашић, Др. Нинчић, Чолак-Антић и други.

Немачка на конференцији у Лондону.

Београд, 22. фебр. „Локалцајгер“ јавља да је британска влада саопштила немачкој влади, да би било потребно да Немачка пошаље једнога стручњака на конференцију, која ће се одржати у Лондону, а на којој ће се расправљати о формирању синдиката. Немачка влада је послала у Лондон државног секретара Бергмана. „Дељи Мељ“ потврђује вест, да ће хамбургшки банкар Мелхиор такође учествовати на конференцији у Лондону.

Мир у Лисабону.

Париз, 22. фебр. У Лисабону влада потпун мир. Артиљерија и гарда враћена је у касарну.

Ваздушни саобраћај Праг—Берлин.

Хановер, 22. фебруара. У месецу јуну о. г. биће отворен између Прага и Берлина ваздушни саобраћај.

Београд без огрева и брашна.

Београд, 22. фебр. Пошто је Београд остао без дрва, изгледа да ће остати и без хлеба. Београдска општина очекује неко брашно из Румуније, које никако не стиже.

Важност конференције Мале Антанте у Љубљани.

Београд, 22. јануара. У среду су измењени поздравни телеграми између Прага, Београд и Букарешта, поводом састанка у Љубљани, који ће се одржати 28. о. м. Др. Бенеш ће референсати о резултату његовога пута у Паризу и Лондону, а нарочито о преговорима са Поенкареом, којима се придаје нарочита важност. Г. Пашић ће дати информације о преговорима са румунском владом. На том састанку ће се дати правац држању представника Мале Антанте на конференцији у Ђенови. Тврди се, да ће се осим тога у Љубљани разговарати и о стварима, који се не тичу ђеновске конференције. Уједно ће утврдити и дан одржања конференције представника стручњака Мале Антанте, која ће се одржати по свој прилици 15. марта у Београду. У београдским парламентарним круговима се живо расправља ова конференција, па се вели да ће имати већега значаја него што се то из почетка мислило.

Око решења италијанске кризе.

Рим, 22. фебруара. Комбинација Ђолити—Орландо није могла успети због опозиције народне странке. Комбинација Ђолити—Де Никола—Бономи—Титони изгледа да је могућа.

Предлог совјетске владе за економску консолидацију Европе.

Рим, 22. фебруара. У Рим је стигао Воронски совјетски делегат, који је собом донео предлоге совјетске владе, израђене од стране економског комитета у Москви, а који се односе на економску консолидацију Европе.

Конференција стручњака.

Лондон, 22. фебруара. Овде је почела конференција представника стручњака Велике Британије, Француске, Јапана и Италије.

Неумесни напади.

У неколико последњих бројева „Слободе“ прочитали смо неумесне нападе на нашега пријатеља г. Благоја Тасића, шефа монополног надзорништва за Бачку. Сви ти испади немају никаквога смисла. Г. Тасић као шеф једнога државнога надлештва нема права, да по својој вољи и протекцији намешта раденике. Раденици се по струци монополској деле на стручне и нестручне, и на основу квалификације монополска управа је и прописала дневницу својим раденицима и према њиховој способности се креће и дневница њихова. Г. Тасић од када је дошао на положај монополског надзорника морао се борити са многим незгодама у самом надлештву, јер његови претходници, доста невешти у монополској служби, морали су чинити многе грешке при спровођењу српског монополског закона у ове крајеве.

Г. Тасић се имао борити и са многобројним тешкоћама, које су му учиниле општинске власти и невешто чиновништво многих државних инстанција. А шта се тиче процентуалне обуставе радничке зараде мислимо да вођа социјалне странке врло добро зна, да се иста врши у корист самих радника, у корист болесних радника, и према томе та обустава не иде у џеп, као што „Слобода“ каже г. Тасића, већ у болничку радничку касу. Према томе дакле г. Тасић не врши своје ћефове, већ врши закон, а из тога излази, да је писац напада противу г. Тасића у „Слободи“ хтео да се рекламира код радничке масе, на штету интереса радничке класе. Господа око „Слободе“ нека дозволе да им кажемо да је г. Тасић све дао за слободу српскога народа, па је ипак остао сиромах и данас пати на овој скупоћи са својом породицом горе и теже од многе социјалистичке господе. Сви напади на г. Тасића су, понављамо, себични и неумесни!

Инв. Љуб. Ст. Ђорђевић.

„Дунаву“

Нови Сад.

Пошто видим да је „Дунав“ неуморан у лансирању разних верзија о мени, нарочито у последње време, а биће да је и његова читалачка публика жељна јефтиних сензација, то изјављујем: да ми је комично и депласирано осврта ти се више на писање „Дунава“.

Изгледа ми да се код нас амбиција и добра воља за рад редовно посматрају не са гледишта целисходности, него се нападаји и сумњичења уздижу на висину принципа, и то се онда зове „политика“ и „начелна“ борба.

Сомбор, 18./II. 1922.

Л. Бугарски
вел. жупан.

Кратке вести.

— Изабран је комитет министара, који ће проучити пројекат закона о чиновницима.

— После Бономијеве изјаве, демократе су изјавили, да неће потпомагати владу. Клерикалци су уз владу, а социјалисте траже, да се установи економско благостање у земљи и уреде унутрашње прилике. У том случају гласаће за владу.

Управник: Јаша Томић.
Одговорни уредник:
Трива Милитар

Гранд Хотел Мирамаре

Црквениця

Хотел Сан Марино

Нови

Сезона започела – rendez-vous отменог света.

Нова Управа. 352 1—1 **Нова Управа.**

Шпецерајска и деликатесна радња

Живка Аћанског

у Србобрану

Продаје се из слободне руке због другог подувећа. — Рефлектанти могу добити ближи извештај до 1. марта код исте фирме. — Радња се налази на главној ул. у истој кући и стан. 347 2—2

Објава.

Имадем на продају 99 комада **оваца** под јагањцима, 24 комада шиљежади и два овна. Овце су младе (са другим и трећим јагањцима), прве врсте.

Рефлектанти нека се обрате на:

Паји Гајиновића
335 3—3 у Беочину (Срем).

Оглашујте у „Застави“

Оглас.

Дирекција Пошта и Телеграфа у Новом Саду расписује стечај за израдбу образаца, који су јој потребни у години 1922.

Услови за израдбу могу се дознати код 3. одсека дирекције од 8—14 часова, где се понуђачима ставља на располагање један примерак сваког обрасца.

Писмене и запечаћене понуде треба поднети најдоцније до 15. марта ове године.

Оне понуде, које би приспеле после тога рока или које неби биле снабдевене таксеном марком од 20 динара, неће се узети у обзир.

Од Дирекције Пошта и Телеграфа у Новом Саду Бр. 4712. од 11. фебруара 1922. године.

Нови Сад, 11. фебруара 1922.

Дирекција Пошта и Телеграфа:

Јосифовић
322 3—3 директор.

Већа Београдска фирма

тражи перфектну **српску-немачку снагу** за ::

стројопис и стенографију

Писмене понуде на огласни завод **„ШМОЛКА“ Нови Сад,** Футошта ул. 24. 349 2-2

Стечај.

Српска православна црквена општина у Новом Саду овим расписује *стечај* на *два* стипендијска места за слушаоце технике из задужбине народних добротвора Луке Миланковића и сестре му Марије Петровићке.

По основном писму стипендија износи 250·— динара али је црквени одбор повисио стипендију за време трајања скупоће годишње на 5000·— динара, а издаје се у 10 месечних оброка.

Молби ваља приложити: крштено писмо, лекарску сведочбу, као и сведочбу о свршеним наукама и о сиромаштву. Компетовати могу само Срби православне вере.

Молбе се имају поднети председништву ове општине најдуже до 15. марта 1922. год.

Из седнице црквеног одбора држане у Новом Саду 26. јануара 1922.

Паја Турчић — **Душан Б. Монашевић**
књиговођа 343 2—2 председник

Међународно Отпремништво С. Х. С. за превоз увоз и извоз Комисионарска и Агентурна радња. — Особито организовани саобраћај са скупљајућим колима која се двапут недељно

крећу из Беча за Нови Сад.

Примају се сви у ову струку спадајући послови као отпремништво и допремништво за све и из свих држава брзо отправљање. — Нарочито оделење за осигурање транспорта врши најкулантније све врсте осигурања робе. Нарочити одео за рекламације и ревидирање наплаћених дажбина код свију царинарница у Краљевини С. Х. С. — Оделење за царињење врши царињење робе код Новосадске Царинарнице **најбрже и најкулантније.** — Располаже са најспремнијим чиновницима за ту сврху исто се врши под највећом контролом. — Најсолидније урачунавање трошкова за обављање послова на бечкој пијаци.

Сва ближа обавештења даје **Хајим Сузиновић, Н. Сад**
Футошка улица број 58. — Филијала БЕЧ, I. Deutschmeisterplatz 4.
317 5—10

ПЛУГ Д. Д. стална изложба стројева

ЗАГРЕБ

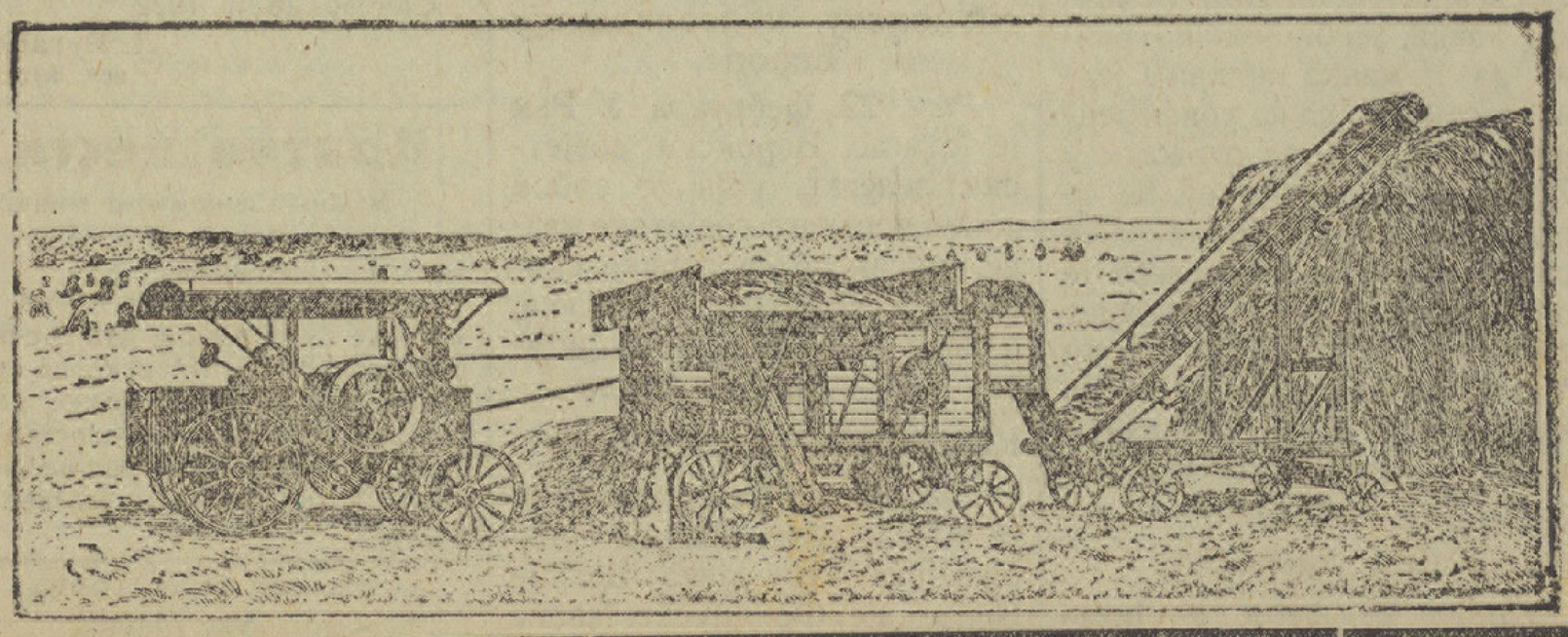

Барошева цеста 36.
(код творнице Пенкала)

310 2—3

Брзојав. наслов ПЛУГ Загреб
Телефон број 25-22.

Штампарско Предузеће „Застава“ д. д. 281—1922.

Јавна говорница.

Трговац сам човек. Имам много трговачких обавеза и послова, према томе и диференција у мојим пословима, па је сасвим природно, да имам и парница. Због ових долазим чешће на расправе у Нови Сад. Мислим овде ћу код суда чути само српску реч, као што сам пре слома чуо само мађарску. Но шта видим и чујем? Код појединих судова иноплемени адвокати и за време расправе а и ван расправе само мађарски говоре не само између себе, него и са неким судијама. Сироти наши Срби адвокати, они пре слома нису смели ни између себе српски говорити, а камо ли пред судијом.

Ко ће направити једном ред. Док у новосадском сресском и окружном суду има четири виша чиновника, који још увек ни речи не знају српски, а од којих један има више плате него сам председник суда, док је једна стара фрајла Јеврејка наименована за чиновника у XI. класи, и ако је 1919. године заједно са осталима отказала полагање заклетве Српском Народном Одбору а која и данас молује слова а српски не зна, док наши младићи, који су 1919 год. приликом организовања наших судова тако рећи на вересију служили државу, сада морају да траже себи другу кору хлеба, дотле се наши непријатељи трпе у звањима и унапређују а децу своју школују у Мађарорсагу. Шта да на то кажем? „Благо нама“ или „Срам нас било“.

При расправама код суда несловени адвокати тако скандалозно говоре српски или рецимо службеним језиком, да би од њих 90% требало од заступства одстранити, јер незнањем језика доводе у опасност интересе својих клијената. Хоће ли се и када ови адвокати подврћи писменом и усменом испиту из српског језика, или када ће се већ једном потпуно поштовати и спровести наредба, да код судова адвокати само службени језик смеју употребљавати? §

Како демократе награђују своје трчилаже.

— Допис из Г. Ковиља. —

Читао сам у 36-ом броју „Заставе“ како су демократе „организовали“ своју странку у Ковиљу. Кеко међутим тај допис није потпун, то ћу и ја у неколико црта да прикажем, ко је стекао највише заслуга за тај „успех“ демократа у Ковиљу и како и какве трчилаже они награђују.

У демократским новинама смо наиме читали, да је за секретара ковиљске демократске организације изабран Живан Нешин. Када смо ми Ковиљчани то читали, ми смо се чудили и крстили и десном и левом. Зар Живан Нешин секретар? Цео Ковиљ зна ко је и какав је то човек, који већ давно нема приступа међу нашим честитим и ваљаним људима. Тај се Нешин истина за време прошлих избора врзао око радикала, но када није могао ништа од њих да добије за себе, он је отишао у демократе. Па нека је срећно демократима на таком секретару, који је своју очевину 30 ланаца земље профућкао, који је као општински благајник и ритски повереник проневерио повећу своту и зато на робији био, који је неколико пута у ортаклуку трговао и увек пропадао, који је место свога рођака ишао у мађарску војску да служи, који је служио сваку мађарску владу за себичне сврхе, који је без по муке добивао лиценц од Мађара и с тим лиценцом на бирцуз трговао, који нема ни пола паре на свом имену због старих дугова и човек који је и сада недавно својом себичном шпекулацијом упропастио једног сиромашног али ваљаног ратног инвалида Андрију Чилића. Овај је Чилић имао бирцуз, но Живан Нешин је преко својих демократских пријатеља израдио, те је сиромашку Чилићу одузет лиценц и дат њему. Најлепше је у овом случају то, што је Нешин пре извесног времена продао једну половину своје куће где је већ био бирцуз, па је ипак добио нов лиценц, те тако сада у једној кући под једним кровом има два бирцуза. То је заиста јединствено. Е, али демократе награђују своје трчилаже, па ма то било одмах и на нашу општу срамоту. У министарству финансија свакако не знају коме су издали лиценц на бирцуз, јер иначе зацело не би учинили оваку бруку, на коју су их натоциљали наши демократи.

Ковиљчанин.

Народно Позориште.

— Пајаци (премијера). Гостовање гђе Адријане Салви. —

Музика Леонкавала у опери Пајаци напредно је ефектна и верно илуструје догађаје, ма да је инструментација местимице доста брутална. Г. Матачић је дириговао „con amore“, те је зато, музикално, ишло све к'о намазано. Г. Григоријев (Канио) је имао колосалан успех: његовом ретко лепом гласу придружила се, овај пут, и темпераментна игра. Гђца Карла Дубска (Неда) је била и у игри и у певању одлична, глас јој је звучао кристално чисто а у игри је била отмено дискретна, што је у овој улози потежа ствар. Г. Трошћански (Тонио) је играо без стила, али његов сонoран баритон је, као увек, лепо трубио, иако кантилена није била сасвим „глатка“. Г. Врбањац (Бепо) је био ванредно добар arlechino. Оркестар и хор су се добро држали. Режија г. Осиповића је хтела бити интересантна иако не у добрим традицијама ове релативно старе опере. Но то је, најпосле, ствар схваћања. Кућа је била препуна а успех колосалан. Шлагер!

* * *

Гђа Адријана Салви као Сантуца у „Кавалерији Рустикани“ изгледа да није била баш диспонирана. Ма да је изгледала као права Сицилијанка, ипак је доста млитаво играла, боље у мирнијим, слабије у јаким моментима. То се исто може и за њено певање рећи; можда зато што је и цела представа млитаво текла. Не знамо зашто?

О. С—ћ.

Соколство.

Предњачки течај Соколског Друштва у Новом Саду завршен је 29. јануара, када је испиту приступило 10 кандидата и то 6 браћа и 4 сестре.

Испитна комисија састојала се из брата Милана Теодоровића као председника, те браће Живка Бајазета, др. Владе Белајчића и Бошка Мештеровића.

Испит је трајао пуна три сата, те су кандидати сваки засебно приступали испитној комисији.

После обављеног испита прогласио је начелник жупе Милан Теодоровић постигнути успех појединих кандидата. Испит су положили:

а.) са одличним успехом: сестра Зора Туђићева са 39 бодова, брат Паја Даљев са 37 бодова, сестра Мара Грујићева са 34 бода.

б.) са повољним успехом: сестра Олга Бабилон са 32 бода, сестра Вера Бећички са 30 бодова, брат Аца Сланкаменац са 29 бодова, брат Тима Галић са 29 бодова, брат Сава Кузмановић са 28 бодова, брат Душан Томић са 27 бодова, брат Ђока Грујић са 24 бода.

Ово је први друштвени соколски предњачки течај у Новом Саду и велика је штета, да је било тако мало полазника.

Највећа заслуга за држање овог течаја припада свакако нашем старом соколском раднику брату Милану Теодоровићу, који је не жалећи великог труда, уложио све своје силе, да течај буде што савршенији и опсежнији. То му је безуветно и успело. Уз брата Теодоровића предавали су у течају и браћа др. Влада Белајчић и др. Тома Јовановић.

Није довољно да један Соко зна само вежбати, он треба да познаје цео Тиршов систем вежбања, мора се упознати са соколском идеологијом, хисторијом те хигијеном. Осим тога учили су полазници уз соколску команду и самостално водити оделе и водове.

Сви полазници су положили испит, што је знак нарочите воље и љубави за соколску ствар, те су на основу положених испита добили сведоџбе и именовани правим предњацима соколског друштва у Новом Саду.

Срдачно честитамо новим предњацима а и наставницима на добро постигнутом успеху.

Здраво!

Спорт.

У недељу 29. јануара 1922. одржана је редовна годишња скупштина Југославенског Ногометног Савеза у Загребу, на којој су присуствовали делегати свију подсавеза. Нови Сад заступао је, као опуномоћеник новосадских спортских удружења г. Павле Лампел, уредник „Спорт. Листа“. Пошто је исти као и изасланици Београдског Лоптачког Подсавеза закаснио, нису могли бити присутни на главним расправама него тек при избору нове Управе Ј. Н. С.

Између нашег делегата и изасланика Б. Л. П. г.г. Симоновића и Савића гледе пролетњег програма дошло је до следећег закључка: Пошто Нови Сад према прошлогодишњем решењу Ј. Н. С. припада Б. Л. П. играће у пролетњој сезони утакмице за класифицирање са београдским клубовима: Конкордија, Славија, Соко, Српски мач и крагујевачка „Шумадија“. Београдски клубови: „Југославија“, Б. С. К. и Б. С. К. „Вардар“, пошто су по табели прворазредних београдских клубова на првом месту систематски прелазе у први разред, а од гореспоменутих пет клубова и новосадске О. С. К. „Војводине“ Н. А. К. и „Јуда Макаби“ пет првих долазе у I. разред, а остала три у II. разред. Тако ће први пет клубова са Југославијом, Б. С. К. и Б. С. К. Вардаром, у јесењој сезони играти редовне првостепене утакмице за првака Б. Л. П. Утакмице за кла-

сифицирање имају се по споразуму све у Н. Саду одиграти, и тако ће новосадска публика више, лепших и интересантнијих утакмица видети него у прошлој сезони, јер ће клубови са најбољом поставом момчади наступити, да би дошли у ред прворазредних друштава.

Жребање за ове утакмице извршиће подсавез крајем овога месеца, а утакмице почеће у другој половини мес. марта.

Р. Ж.

Књижевност.

Наше уредништво примило је на приказ следеће књиге: Јован Грчић: **Портрети с писама** (издање М. и В. Васића Загреб).

Ова је књига један врло интересантан покушај. Јован Грчић који има извесних заслуга око историје наше књижевности, у своје доба, пре 20—40 година, познавао је један велики део наших књижевника, и био са њима у сталном дописивању. Сада се решио да покуша окарактерисање тих личности помоћу тих писама. Прва свеска је изашла и у њој: портрети Игњатовића, Војислава Илића, Матавуља, П. М. Адамова и Шапчанина. Посао и покушај г. Грчића успео је прилично, и ови „портрети с писама“ леп су принос студирању наше старије књижевности.

Чехов: **Три сестре.** Превела М. Богдановић (исто издање). Доста добар превод овог интересантног и симпатичног Чеховљевог комада.

Камила Лучерна: **Асената** (исто издање). Доста интересантна библијска прича о Јосифу и Асенати, Потифарове кћери. На крају приче има и опширног коментара у главноме излишног.

XV. Исказ добровољних прилога за Топличане и Врањанце.

Скупило сресko начелство у Ст. Бечеју од грађана свега 785·50 динара.

Скупљено у Мраморку свега 761 динар. Приложише: 300 дин. Задружни млин; по 25 дин. Светозар Црепајац, Корнел Хубар; 12·50 динара Влада Рашић; по 10 динара: Драгутин Стојковић, Мата Панкеричан, Сава Стојанов, Милорад Јованов, Аркадије Миладинов, Стеван Панкеричан, Живан Мунћан, Богосав Каначки, Софија Панкеричан, Светозар Глишић, Ката Богосављевић, Сима Јенота, Милутин Грујић, Влада Босић, Љуба Панкеричан, Ф. Фрахт, Франц Фрахт, Клајн, и Миргел; по 5 дин. Сава Првуљ, Богосав Димитријевић, Кристина Раду, Миливој Осморан, Светозар Стојковић, Душан Царан, Љубомир Земак, Светозар Крачун, Милица Богосављевић, Паја Крецулаш, Душан Панкеричан, Љубомир Савковић, Светозар Грози, Светозар Мунћан, Ана Поповић, Петар Панкеричан, Никола Кранц, Келер Кангл, Јаков Брикер, Петар Баумајер, Кристифор Грац, Петар Лоланд, Тантнер, Цемамон, Лудвиг Тот, Фридрих Кампл, Петар Нота, Франц Соланд, Филип Шмер, Червин Андрахаз, Стеван Дапл, Роза Заме, Пера Гултнен, Јаков Бајтнер, Кристијан Шмит; 4·50 дин. др. Рамулус Марс; 4 дин. Марија Шмит; по 3 дин. Живан Земон, Маргита Андалази; 2·50 Маут Кесл; по 2 дин. Влада Брадваревић, Светозар Рашић, Сава Царан, Никола От; 1·50 дин. Рада Бундр; по 1 дин. Влада Рашић, Живан Ристић.

Скупљено у Ст. Шовама свега 118 динара. Утрошено за пратиоца вагона хране за Лебане.

Поводом смрти нашег незаборављеног брата и нећака

Милорада

изричемо топлу захвалност и овим путем свима сродницима, пријатељима и познаницима, који су нам на било који начин утехе пружили те било писмено или усмено учешће изјавили, као и свима онима који својим учешћем увеличаше тужни спровод милога нам покојника, а нарочито новосадској Срп. Трг. Омладини, која је у лепом броју одала последњу почаст своме члану.

Ожалошћена породица Писаревић.

351 1—1

Путнике изаступнике

тражи велика фабрика ликера, рума, коњака и осталих шпиритуова. Рефлектанти нека наведу, у којим крајевима (областима) највише муштерија познају и своје понуде управе на адресу: Пошт. претинац (Postfach) 41. Загреб, главна пошта. 300 5—10

УЛМЕРСКИХ ПЛУГОВА

знак ДИВЉЕ СВИЊЧЕ

раоника и дасака доњи, остални плугова и делова, Винтерове осовине, шине за кола, гвожђе за окивање кола и машинеријске радионице, троугласто и за прозоре гвожђе, димензион плеха од ½—5 m/m, dah- šlos- ror- cink- поцинкованог и белог плеха, дрота и ексера, челика сваке врсте за алат, окова за грађевине и намештај, алата. рендова, капителери, ноге за астал, разне дрвене украсе за намештај и осим тога разне гвожђарске робе у великом избору стално на стоваришту, по најјефтинијој цени може се добити код

Гвожђарске трговине

ЈУЛИЈЕ КУСЛИ

Нови Сад, Темеринска 8.

Преко пута гостионе код „Седам Звезда“. 315 2—

ВРШАЋА МАШИНА

од 8 коњских снага фабриката Умрот, у врло добром стању продаје се одмах. Обратити се на:

Стевана Јовића

353 **у Кићу (Бачка)** 1—1

Ко жели да за своје лично и породично уживање купи једну врло удобну и подесну

ВИЛУ у Врњачкој Бањи, за цену и услове нека се обрати:

Јовану Павловићу

330 —3 **чинов. из Крушевца**

Ко зна што за Г. Жанка Крунослава, молим да ми писменим путем јави на чему ћу му бити благодарна

ЂУРА ЕРДЕЉАН

банаћанин, Тиса Иђош. 357 1—2

Више

ЧИНОВНИКА

који су сваки дан после подне слободни, ступили би на канцеларијски посао где би као за споредну зараду употребили слободно време. - Обратити се на админ. овога листа.

Имамо на продају једну Langhamer Вертхајм касу

бр. 6. са дуплим вратима.

Индустрија мотора **Протић и Другови** преко пута од гасфабрике. 355 1—2

ЛОКАЛ ЗА ИЗДАВАЊЕ

356 1—3 Темеринска ул. број 18. Упитати у истоме.

ПРЕСОВАНО ПЛАНИНСКО СЕНО у балама

На велико и мало

добије се у складишту

Вида Мајдича и Другови

Нови Сад, складиште Темеринска 21. канцеларија Жељезничка ул. 25. хотел Бристол, телефон бр. 355. 354 1—3

ДАНИЛО ЧОРТАН у Старој Пазови

главно заступство:

Хофнер-Шранц и Клајтон-Шутлеворт, Будимпешта

имадемо на стоваришту разних пољопривредних машина као на пр.: Сејаћих машина, Сјечкарица, Сјечкарица за репу, Крњача, Прекрупача за кукурузе, Пресе за вино, Млинове за грожђе, Гвоздених плугова, Редаћих машина (Триера), Дрљача, Геплова итд.

Примамо наруџбе вршаћих машина од исте творнице.

Примамо наруџбе за разне делове Вршаћих машина као на пр.: Курбел осовина, Шитлер осовина, Трансмисије, Рингшмирлагера итд. — Имадемо на нашем стоваришту Американског Машинског Уља, Товотмасти, сваковрсних алата, Кајиша, Композиције, Нитнова за Кајише итд.

236 6—10 — ЦЕНЕ УМЕРЕНЕ. —

ТРЕБАТЕ НОВАЦА?

Највише ћете добити за одпатке од костију. крпа, жељеза, папира и т. д.

Агентурно заступство „Обнове“ д. д., Београд код БЕЛЕ ВАЈСА, Телеки (Калвин) ул. 11. Нови Сад.

337 2—3

ПРОДАНОВИЋЕВ недељни извештај:

Част нам је поново скренути пажњу г. г. трговцима, да нам је приспела већа количина следеће робе:

Чески шећер □, чески шећер на главе, домаћи кристал, смокве на венце, жути шећер, црни шећер, грожђе, бадем, лешник, фини зејтин.

Финде, макароне, калифат урме, бибер 5, 1 и ½ кг.. салама зимска, трапист сир, разне рибе, пиринач, мак, сочиво, амонијак сода, ситна со, петролеум у бурадима, бензин, рафија, плави камен. — Тражите наш ценовник. — Телефон број 133. 333 2—

БРАЋА ПРОДАНОВИЋ

Нови Сад.